

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 101 182/99-3405
Signatura: bj1hs202.doc

Oblastní pracoviště č. 10 Pardubice
Okresní pracoviště Chrudim

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

- Škola:** Střední odborné učiliště strojírenské, Třemošnice, Sportovní 322
Sportovní 322, 538 43 Třemošnice
- IZO:** 015 052 796
- Identifikátor ředitelství:** 600 011 941
- Ředitel školy:** Mgr. Stanislav Peca
- Zřizovatel:** Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 - Malá Strana
- Příslušný školský úřad:** Školský úřad Chrudim
Poděbradova 842, 537 01 Chrudim
- Termín inspekce:** 11. květen - 14. květen 1999
- Inspektoři:** Ing. Jan Černý
Mgr. Jan Čuma
Ing. Zdeňka Vichrová
- Předmět inspekce:** Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.
Podmínky a průběh vzdělávání
- Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:**
1. Rozhodnutí MŠMT o zařazení školy do sítě čj. 30.703/98-21 ze dne 10. listopadu 1998.
 1. Učební dokumenty vyučovaných oborů ve školním roce 1998/99.
 2. Tématické plány hospitovaných předmětů.
 3. Tématický a koordinační plán odborného výcviku pro studijní obor 24-11-4/01 Mechanik seřizovač - obráběcí stroje a linky pro 1. - 4. ročník.
 4. Tématický a koordinační plán odborného výcviku pro učební obor 24-64-2/01 Strojní mechanik - stroje a zařízení pro 1. -3. ročník.
 5. Tématický a koordinační plán odborného výcviku pro učební obor 24-33-2/01 Obráběč kovů - univerzální obrábění pro 1. - 3. ročník.
 6. Příkaz ředitele č. 2/98 o finančním a hmotném zabezpečení žáků ze dne 1. července 1998.

7. Personální dokumentace pedagogických pracovníků.
8. Sdělení o výsledcích inspekční činnosti čj. O-10-01/9697-031 ze dne 27. ledna 1997.
9. Třídní knihy hospitovaných tříd.
10. Rozvrh hodin pro školní rok 1998/99.
11. Deníky evidence odborného výcviku školního roku 1998/99.
12. Potvrzení ve funkci ředitele čj. 25 389/97-60 ze dne 7. července 1997.
13. „Vnitřní řád SOU“ ze dne 6. ledna 1996.
14. „Preventivní program“ schválený ředitelem školy dne 25. února 1999.
15. „Program na školní rok 1999/2000“ - kurz typu „GO“.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

Úvodem

Hodnocení v jednotlivých bodech inspekční zprávy jsou vztažena především ke sledovaným předmětům a činnostem. Obsahová náplň některých bodů je rozšířena o další inspekční zjištění hodná zvláštního zřetele.

1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

V současné době slouží materiálně technické zázemí školy 199 žákům, z nichž je 37 žáků ubytovaných v domově mládeže školy.

Budovy a jejich vybavení jsou ve vlastnictví školy. Výjimku tvoří provozování školní jídelny v objektu v sousedství školy, který je v majetku obce.

Prostorové podmínky jsou vzhledem k současnému počtu žáků nadměrné (pozn.: chybí 3. ročníky).

Ve škole je 10 učeben (z toho 4 menší). Jejich vybavení je obvykle klasické (zpětné projekory, projekory KP8, videorekordéry). Dále jsou ve škole 3 specializované učebny (učebna fyziky, učebna výpočetní techniky s 15 počítačovými stanicemi PC 486 - Pentia a software např. pro výuku účetnictví, WIN95, MS OFFICE97, AutoCad97, Zebra 1.2 a učebna výpočetní techniky s 6 počítačovými stanicemi PC 386 - 486).

Pro výuku tělesné výchovy je k dispozici tělocvična s posilovnou a sociálním příslušenstvím a sportovní areál v těsné blízkosti školy.

Ve škole je malá žákovská knihovna (neaktualizovaná) a průběžně doplňovaná knihovna pro pedagogy.

Fond učebnic je široký a odpovídající vzdělávacímu programu školy. Pouze v některých případech nemají žáci k dispozici odbornou literaturu.

Ve škole je funkční didaktická technika (diaprojekory, videorekordéry, videopřehrávače, videokamera, ...), která byla v hospitovaných hodinách často využívána.

Pro praktickou výuku je k dispozici dostatečný počet dílen. Jedná se o halu s jednotlivými sektory - dílnami (soustružna, frézárna, vrtárna, zámečnická dílna, klempírna, nástrojárna, svařovna, učebna NC strojů) a dílny - učebny pro výuku šití, vaření a psaní na stroji.

Praktické vyučování strojírenských oborů je situováno v budově, která měla v minulosti spíše sloužit skladovému hospodářství. Současný stav vnitřního uspořádání doznal několika výrazných kvalitativních změn. Jednalo se zejména o částečné zateplení obvodových stěn a střechy, zdvojení skel větracího systému a vybudování (uvnitř objektu) pracoviště CNC techniky odděleného od hluku a prachu tak, aby se okolní nepříznivé vlivy pracovního prostředí eliminovaly.

Strojní vybavení jednotlivých dílen odpovídá počtem pracovních míst jednotlivým studijním a učebním oborům vzdělávacího programu. Nepříznivý je však vývoj z pohledu morálního a fyzického zaostávání (míra opotřebení a technického zaostávání) strojního parku.

K plynulé obsluze dílen přispívají pomocné prostory (výdejna náradí a nástrojů, skladové plochy, centrálně zavedená brusírna náradí, dílna údržby a přípravy materiálu).

Zázemí pro pedagogy i žáky včetně šaten a sociálního zařízení je dostatečné.

Škola provozuje školní jídelnu (počet míst 120, kapacita kuchyně 500 jídel, celodenní stravování) v objektu obce (viz výše), a to i pro žáky sousední základní školy. Příprava stravy je smluvně zajištěna s firmou Unigastro s. r. o. Součástí školy je také domov mládeže s kapacitou 80 lůžek ve 30 pokojích. Vybavení pokojů je standardní na úrovni 1. kategorie. Součástí domova je místnost pro nemocné, klubovna a studovna.

Pro teoretické vyučování i pro odborný výcvik všech oborů je k dispozici odpovídající materiálně technické zázemí a značný sortiment učebních pomůcek především odborného zaměření. Prostorové podmínky a vybavenost školy umožňují kvalitně realizovat výchovně vzdělávací program. Materiálně technické podmínky školy jsou spíše nadprůměrné.

2 Hodnocení psychohygienických podmínek

Školní řád (Vnitřní řád SOU) řeší v jednotlivých ustanoveních zajištění odpovídajících psychohygienických podmínek a ochranu zdraví žáků.

Pracovní prostředí pro zaměstnance a žáky je převážně vhodné z hlediska vybavení i vlastností (teploty, osvětlení apod.). V prostorách školy je udržován pořádek. Dostatek prostorů umožňuje obvykle klidnou práci v esteticky upraveném a kulturně přijatelném prostředí.

V rámci hospitační činnosti však byla v některých hodinách zjištěna nedostatečná výměna vzduchu v učebně. Rovněž v objektu dílen lze mezi negativa zjištěná hospitační činností zařadit nevhodné odkládání motocyklů uvnitř objektu, částečně nefunkční a zanedbané vybavení umývárny, místy vydrolenou betonovou podlahu, zanedbané vybavení šatny žáků (nemožnost uzavírání skříní a jejich povrchová úprava, deformované dveře) a nepříjemný hluk provozního charakteru v průběhu instruktáží.

Ve velké učebně výpočetní techniky není umístění monitorů v souladu s psychohygienickými zásadami (umístěny monitorů je v řadách za sebou).

Rozvrh vyučovacích hodin a přestávek mezi vyučovacími hodinami i v průběhu učebních dnů odborného výcviku byl stanoven s ohledem na psychohygienické potřeby žáků a v souladu s platnými předpisy.

Pitný režim je zabezpečen (nápojové automaty, školní jídelna).

Oblast psychohygienických podmínek školy je průměrná.

3 Hodnocení personálních podmínek

Celkový počet zaměstnanců školy: 34

Celkový počet pedagogů školy: 23

Teoretické vyučování

Výuku v teoretickém vyučování zajišťuje celkem 15 pedagogů (7 učitelů s plným a 1 s částečným úvazkem přímé vyučovací činnosti, zástupce ředitele pro teoretické vyučování, 4 mistři odborné výchovy, zástupce ředitele pro praktické vyučování a ředitel), z nichž 8 (53,3 %) splňuje podmínku odborné a pedagogické způsobilosti a 2 (13,3 %) jsou odborně způsobilí. Zbývajících 5 vyučujících dosáhlo pouze středoškolské vzdělání, ale jsou odborníky pro výuku příslušných předmětů.

Počet hodin vyučovaných pedagogy pedagogicky a odborně způsobilými pro výuku příslušného předmětu je 25,4 % a odborně způsobilými 19 %. Ze zbývajících 55,6 % hodin je vyučováno 28,9 % pedagogicky způsobilými pedagogy, ale také 29,3 % pedagogy, kteří nesplňují požadované vzdělání, ale absolvovali vzdělání příslušně odborně zaměřené jiné úrovně nebo v příbuzném oboru.

V hospitovaných předmětech byla následující odborná a pedagogická způsobilost pedagogů:

	Odborně a pedagogicky způsobilý	Odborně způsobilý	Pedagogicky způsobilý	Odborně a pedagogicky nezpůsobilý
Cvičení z účetnictví			+	
Podniková ekonomika		+		
Práce s počítačem				+
Právní nauka			+	
Strojírenská technologie				+
Strojnictví				+
Technické kreslení				+
Technologie	+			+
Účetnictví		+		
Základy elektrotechniky	+			
Základy technické mechaniky	+			

Službu výchovného poradenství poskytuje pedagog bez požadované kvalifikace.

Odborný výcvik

Výuku v odborném výcviku zajišťuje celkem 9 pedagogů (8 mistrů odborné výchovy s částečným úvazkem přímé vyučovací činnosti a 1 vrchní mistr odborné výchovy), z nichž 5 (55,5 %) splňuje podmínku odborné a pedagogické způsobilosti a 2 (22,2 %) jsou odborně způsobilí. Dva pedagogové absolvovali pouze „pedagogické minimum“.

Počet hodin vyučovaných mistry odborné výchovy s pedagogickou a odbornou způsobilostí pro výuku odborného výcviku příslušného oboru je 70,5 % a dále je vyučováno 7,7 % mistrem odborné výchovy s odbornou způsobilostí. Ze zbývajících 21,8 % hodin je 14,2 % vyučováno pedagogem (obor 64-75-2/00 Technickoadministrativní pracovník), který nesplňuje požadované vzdělání, ale má složenou státní zkoušku z „psaní na stroji“.

Výchova mimo vyučování (domov mládeže)

Ve výchově mimo vyučování působí 3 vychovatelé, kteří splňují požadované vzdělání.

Oblast personálních podmínek výuky je průměrná.

4 Plnění učebních osnov

Vzdělávací program školy byl předepsaným způsobem schválen.

Porovnáním učebních plánů školy se schválenými učebními dokumenty bylo zjištěno překročení maximální týdenní hodinové dotace (rozpor s § 13 odst. 2 vyhlášky MŠMT ČR č. 354/1991 Sb., o středních školách, ve znění pozdějších předpisů a § 39 odst. 1 zákona 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů) o 0,5 hodiny v 1. ročníku oboru 24-11-4/01 Mechanik seřizovač-obráběcí stroje a linky a nepřesnosti v názvech vyučovaných předmětů oborů 64-96-4 Podnikání v oboru ... (např. práce s počítačem, zeměpis). Ředitel školy přijal ještě v průběhu inspekce opatření k odstranění nedostatků.

V plnění ostatních učebních dokumentů nebyly zjištěny nedostatky, provedené úpravy týdenních hodinových dotací v rámci mezí daných učebními dokumenty jsou v přehledné formě písemně podloženy a směřují k naplnění profilu absolventa.

Obsahová náplň jednotlivých osnov je rozpracována v tematických plánech různé kvality.

Kontrolou záznamů v třídních knihách a denících evidence odborného výcviku v návaznosti na poznatky z hospitovaných hodin teoretického vyučování a odborného výcviku bylo zjištěno a ověřeno, že výuka odpovídá obsahově i časově příslušným tematickým plánům.

Učební osnovy jsou plněny.

5 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Blok technických předmětů

Hospitováno bylo celkem 8 vyučovacích hodin v oboru 24-11-4/01 Mechanik seřizovač - obráběcí stroje a linky (3 hodiny technologie - 2 hodiny nadprůměrné, 1 hodina spíše nadprůměrná, 1 hodina strojírenské technologie - průměrná, 1 hodina základů technické mechaniky - průměrná, 1 hodina strojnictví - průměrná, 1 hodina technického kreslení - průměrná, 1 hodina základů elektrotechniky - spíše nadprůměrná) u 3 vyučujících.

Výuka v hospitovaných hodinách odpovídala učebním osnovám a tematickým plánům.

Ve všech hospitovaných hodinách lze pozitivně hodnotit názornost výuky. Jedná se o využívání názorných pomůcek v podobě skutečných součástí a nástrojů nebo využívání didaktické techniky (obvykle zpětný projektor s průsvítkami vlastní výroby, diaprojektor). K pozitivům všech vyučovacích jednotek rovněž patřilo jasné určení obsahu hodiny a cílů, kterých se má dosáhnout, a absolutní kázeň a vzorné vystupování žáků.

Hospitovaná dvouhodina technologie 1. ročníku byla klasické stavby, kdy vyučující udržoval soustavný kontakt se žáky i v průběhu výkladu a vhodně volenými dotazy vtahoval žáky do problematiky (upínání obrobku, frézování rovinných ploch). Výrazná byla podpora logického myšlení. Výklad byl přiměřený jak v otázce obsahu, tak tempa. Vyučovací čas byl efektivně využit, průběžně docházelo k ověřování pochopení nové i starší látky.

Při hodině technologie ve 2. ročníku s rovněž klasickou stavbou se v rámci opakování projevily částečné neznalosti látky z 1. ročníku. Vyučující měl vyučovací jednotku připravenou (názorné pomůcky, zpětný projektor). Při použití zpětného projektoru však vždy nebyly průsvitky vlastní výroby zcela přehledné.

Výklad (řezání závitů) byl po stránce věcné a odborné správnosti bez závad.

Ve výuce strojírenské technologie s opět klasickou stavbou hodiny byl jak pro frontální opakování, tak i pro výklad (tepelné zpracování oceli) využit transparent (rovnovážný diagram Fe-Fe₃C) doplněný dalším znázorněním na tabuli. Při opakování byly zřejmé částečné znalosti žáků. Dotazy byly vhodně stylizované, odpovědi srozumitelné. Bylo využito učebnic.

Výklad byl přehledný se zapojením žáků. Jejich aktivita byla dobrá. V závěru chybělo shrnutí a opakování probraného učiva.

V hodině základů technické mechaniky po úvodním seznámení žáků s tématem hodiny následovalo zkoušení dvou žáků. Znalosti 1. žáka byly zcela nedostatečné, klasifikace byla s tímto hodnocením v souladu. V průběhu zkoušení nedošlo k aktivizaci dalších žáků ve třídě.

Výklad byl přehledný včetně záznamu nejdůležitějších informací na tabuli. Opět byl využit zpětný projektor k prezentaci učiva (pneumatická zařízení), které v učebnici v požadovaném rozsahu chybí. Danou problematiku obdrželi žáci v písemné podobě. Určité pasáže však byly žákům diktovány. V závěru proběhlo krátké shrnutí výkladu nové látky.

V hodině strojnictví byl průběh zcela klasický (určení obsahu a cíle hodiny, opakování, výklad, shrnutí a závěrečné zopakování). Při úvodním opakování žáci na vhodně kladené otázky nedokázali vždy úspěšně odpovídat (částečné znalosti). Bylo využito strojnických tabulek, které žáci měli k dispozici.

K výkladu (spojování potrubí) byl použit zpětný projektor, bylo však nezbytné přitměnění (menší zřetelnost průsvitek vlastní tvorby). Vlastní vyjadřování učitele bylo hlasité, srozumitelné, ale monotónní.

Ve výuce technického kreslení byla vhodně provedena motivace žáků s vazbou na praktické využití. Při výkladu (lícování) byl udržován soustavný kontakt se žáky, výklad byl hlasitý, ale s nevýraznou intonací hlasu. Žáci výklad aktivně sledovali. K upevnění nové látky došlo v rámci řešení příkladů z dané problematiky.

V průběhu výuky nebyla zajištěna dostatečná výměna vzduchu v učebně.

Vyučovací hodina základů elektrotechniky byla vzorně připravená, tj. vyučující měla písemnou přípravu i přípravu na tabuli. Dále byl k výkladu soustavně využíván zpětný projektor a další názorné pomůcky. Aktivita žáků byla v průběhu hodiny neobvykle vysoká, žáci převážně uměli zodpovědět kladené dotazy, rovněž vedení poznámek v namátkou vybraných sešitech bylo systematické. V závěru nechybělo shrnutí a zadání domácí přípravy.

Mezi negativa je možné zařadit méně zřetelné vyjadřování žáků.

Výuka technických předmětů byla spíše nadprůměrná.

Práce s počítačem

Hospitována byla 1 hodina u nastavbového studia, která patřila k posledním hodinám před maturitní zkouškou.

Vyučující zadal samostatnou práci za účelem prověření dosažených znalostí. Jednalo se o tvorbu tabulky v tabulkovém kalkulátoru EXCEL. Základní operace žáci prováděli

samostatně, bylo zřejmé solidní ovládnutí výpočetní techniky u převážné části přítomných žáků. K zažití rutinních kroků v ovládnutí softwarových produktů však s ohledem na hodinové dotace předmětu nedošlo.

Vyučující byl odborně zdatný v předmětné problematice, software i hardware byl funkční a pro danou problematiku dostatečný.

Výuka předmětu práce s počítačem byla na průměrné úrovni.

Blok ekonomických předmětů

Hospitováno bylo celkem 8 vyučovacích hodin (v nastavbovém studiu 64-96-4 Podnikání v oboru ... 3 hodiny účetnictví - průměrné, 2 hodiny cvičení z účetnictví - spíše nadprůměrné, 1 hodina právní nauky - průměrná; v učebním oboru 64-75-2/00 Technickoadministrativní pracovník 2 hodiny podnikové ekonomiky - průměrné).

Obsah hospitovaných vyučovacích jednotek odpovídal tematickým plánům jednotlivých předmětů.

Předmět účetnictví byl hospitován u jedné vyučující. Všechny hodiny byly metodicky velmi dobře zvládnuté a i když se jednalo o nastavbové studium, žáci (zejména v maturitním ročníku) prokazovali solidní znalosti a s vyučující aktivně spolupracovali. Při absenci učebnice nebyla zvýšena efektivita hodin např. vhodným využitím didaktické techniky.

Při cvičení z účetnictví předvedli žáci dobrou orientaci v používání účetního programu „Účto 99“ pro jednoduché účetnictví. S malou pomocí vyučujícího byli schopni provést předkontaci jednotlivých účetních dokladů, podle druhů je opatřit číselnými kódy a zaúčtovat.

V hodině právní nauky byly zkoušeny dvě žákyně, které prokázaly pouze průměrné znalosti. Jejich výkon nebyl vyučující zřetelně zhodnocen. Při frontálním zkoušení byli učitelkou aktivizováni všichni žáci třídy a i při výkladu nového učiva byla vyučující s nimi v neustálém kontaktu. Vhodně využívala mezipředmětové vztahy s podnikovou ekonomikou. Poznámky nebyly diktovány a žáci byli vedeni k samostatnému zápisu poznámek.

Hodiny podnikové ekonomiky svým obsahem a tempem odpovídaly učebnímu oboru Technickoadministrativní pracovník. Vyučující při výkladu s ohledem na obtížnost učiva diktovala poznámky a snažila se teoretickou stránku doplnit o praktické příklady. Úroveň teoretických vědomostí žákyň byla průměrná. Velký problém jim dělala jednoduchá logická úvaha při výpočtech spojených s plánováním počtu pracovníků.

Výuka předmětů ekonomického bloku byla průměrné úrovně.

Odborný výcvik

Učební obor 64-75-2/00 Technickoadministrativní pracovník

V 1. ročníku žáci píšou do dubna na mechanických psacích strojích a potom přecházejí na elektronické stroje s pamětí. Ve 2. ročníku žáci dále upevňují dovednost psaní na přesnost, zvyšují rychlost při psaní a učí se tvořit tabulky se složitým záhlavím. Skupiny odborného výcviku se střídají v psaní na stroji a práci s výpočetní technikou.

V odborném výcviku byly hospitovány celkem 3 hodiny.

V hospitované hodině 1. ročníku žáci nacvičovali psaní značek a upevňovali dovednost v psaní na rychlost opisem textu z připravených předloh (v 1. ročníku by se mělo

dosáhnout 160 čistých úhozů za 1 minutu, v době inspekce žáci dosahovali průměrně 130 úhozů).

V hospitované hodině 2. ročníku psali žáci podle diktátu, učili se hledat vlastní chyby v psaném textu a tvořili tabulku se složitým záhlavím.

V obou výše uvedených hodinách odborného výcviku vládla pracovní atmosféra. Vyučující byla se žáky v neustálém kontaktu a korigovala jejich případné chyby.

Vyučující využívala učebnici „Technika administrativy - Psaní na stroji“, podle které vytváří pro žáky předlohy k opisu.

Dále byla hospitována 1 hodina odborného výcviku, při které žáci pracovali na počítačích a tvořili dokument dle předlohy (ve Word97). Vyučující provedl zadání práce a průběžně kontroloval jednotlivé kroky žáků, poskytoval rady, opravoval dílčí nedostatky.

Žáci prokázali základní dovednost ve využívání výpočetní techniky, ale rovněž byla zřejmá určitá nejistota a nedostatek rutinních operací v používání aplikace.

Odborný výcvik oboru 64-75-2/00 Technickoadministrativní pracovník byl v hospitovaných částech spíše nadprůměrný.

Učební obor 24-33-2/01 Obráběč kovů - univerzální obrábění

Hospitováno bylo 7 vyučovacích hodin, tj. 1 vyučovací jednotka.

Výuka odborného výcviku měla skupinový charakter pod vedením mistra odborné výchovy (dále jen MOV), který zvolil odpovídající formu instruktáže v dílně (soustružna) a stanovil vzdělávací cíl (řezání závitů závitovou čelistí) vyučovací jednotky. Dále žákům připomněl nezbytné teoretické vědomosti k odbornému provedení požadované práce a předvedl ukázkou řezání závitů.

Nedostatky instruktáže a průběhu následné výuky:

- instruktáž byla od počátku rušena provozním hlukem z ostatních pracovišť
- žáci nebyli upozorněni na nebezpečí práce při řezání závitů, v průběhu nácviku byl patrný nedostatečný návyk dodržování zásad ochrany zdraví a bezpečnosti práce (chybějící brýle a pokrývky hlavy při obsluze stroje, odebírání třísek rukou apod.)
- v průběhu instruktáže nebylo pojednáno o vlivu mazání a kvality nástroje na provedení závitu
- žáci neměli možnost odkládat nástroje a měřidla na odpovídající podložku (dřevo, guma)

Klady instruktáže a průběhu následné výuky:

- MOV v průběhu dne prováděl neustálou kontrolu zadané práce a nápravu chybných výsledků práce žáků
- časový rozvrh výuky vyučovací jednotky byl žáky vzorně dodržován
- na závěr učební jednotky provedl MOV vyhodnocení úspěšnosti výuky (splnění vzdělávacího cíle)
- zhotovené šrouby byly funkční

Učební obor 24-64-2/01 Strojní mechanik - stroje a zařízení

Hospitováno bylo 7 vyučovacích hodin, tj. 1 vyučovací jednotka.

Výuka odborného výcviku měla skupinový charakter pod vedením MOV, který zvolil vhodnou formu instruktáže na pracovišti ručního zpracování kovů a stanovil vzdělávací cíl vyučované jednotky (Základní natěračské práce). Žáci si krátce zopakovali teoretické znalosti nezbytné pro vlastní osvojení nového učiva a MOV požadovaný pracovní úkol předvedl. Výuka vzdělávacího cíle neměla frontální průběh, ale byla konána pouze na jednom pracovišti žáka. Ostatní žáci konali soubornou práci podle organizačních pokynů MOV. Jednalo se o kovářské práce, svařování, pilování ploch, klempířské práce, úpravy svarů, montáž jednoduchých přípravků apod. Práce byly většinou produktivní (zakázky pro veřejnost). Rozmanitost prací konaných žáky kladla na činnost mistra značné nároky.

Nedostatky instruktáže a průběhu následné výuky:

- instruktáž byla od samého počátku rušena provozním hlukem z ostatních pracovišť
- MOV nepředvedl užití drobné mechanizační techniky (např. možnosti míchání barvy)
- žáci měli na pracovišti odstaveny osobní dopravní prostředky (motocykly)

Klady instruktáže a průběhu následné výuky:

- organizace práce MOV vynikala zkušeností a vykazovala prvky individuálního přístupu k žákům
- práce byla žáky průběžně odváděna a MOV se vyjadřoval ke kvalitě provedení zadaného úkolu
- žáci pracovali na svěřených úkolech s nadšením a prokazovali rutinní dovednosti při užívání různých nástrojů a technologií
- dílna byla vybavena výukovými panely užívaných technologií a prostředí dílny působilo velice příznivě
- při vyjadřování používali žáci správnou terminologii

Studijní obor 24-11-4/01 Mechanik seřizovač - obráběcí stroje a linky

Hospitováno bylo 7 vyučovacích hodin, tj. 1 vyučovací jednotka.

Výuka odborného výcviku měla skupinový charakter (dvě učební skupiny) pod vedením MOV. Žáci pracovali ve dvou dílnách (frézovna a pracoviště CNC techniky) a jejich úkolem bylo ověřit si na kontrolní práci získané dovednosti a vědomosti.

Výstupy kontrolní práce měly předem stanovené parametry hodnocení.

- Kontrolní práce na pracovišti frézek odpovídala učebním osnovám a časovému rozpisu při naplňování osnov hodnoceného oboru. Jednalo se o výrobu součástek pro mechanické spojení s důrazem na přesnost provedení a kvalitu opracování jednotlivých dílů.

Žáci pracovali na součástkách dle zpracované výkresové dokumentace s vymezeným časovým limitem na práci. Průběh práce přesvědčil inspekci o odborném přístupu a provádění jednotlivých operací včetně kontrolních prací a užívání nástrojů a nářadí.

- Kontrolní práce na pracovišti CNC techniky rovněž odpovídala náplni učebním osnovám. Úkolem žáků bylo nakreslit přidělenou šachovou figuru, vyhotovit program pro výrobu povrchové křivky na soustruhu SUF - 16 CNC a určit nástroje a řezné podmínky pro daný materiál (posuv a řeznou rychlost).

Žáci měli možnost si tak ověřit správnost svého konání simulováním situace na monitoru obrazovky a následně, po odsouhlasení programu MOV, vyrobit součást obráběním dle navrženého programu.

Kontrolní práce ve svém souhrnu kladla značné nároky na stanovení technologického postupu výroby dílce a uplatňování teoretických poznatků v návaznosti na dílenskou praxi.

Žákům nečinilo potíže stanovit vhodnost volby nástrojů a jejich užívání. Dokázali navrhnout správné upnutí obrobku a uměli ho nakreslit podle norem technického kreslení.

Nedostatky instruktáže a průběhu následné výuky:

- MOV nebylo vyřešeno odkládání výkresové dokumentace na jednotlivých pracovištích
- instruktáž byla od samého počátku rušena hlukem provozního charakteru z ostatních pracovišť
- žáci neměli při práci u strojů možnost odkládat nástroje a měřidla na odpovídající podložku (dřevo, guma)

Klady instruktáže a průběhu následné výuky:

- organizace práce MOV vynikala zkušeností a vykazovala prvky individuálního přístupu k žákům
- žáci po dobu výuky udržovali na pracovišti vzorný pořádek
- žáci samostatně četli výkresovou dokumentaci, vyhledávali potřebné hodnoty pro další technologické kroky a dodržovali zásady správného měření

Kvalita vyučování odborného výcviku strojírenských oborů byla spíše nadprůměrná.

6 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování (např. rozvoje osobnosti, utváření všeobecné kulturnosti, osobnostních kompetencí, hodnotových orientací a postojů ...)

Život školy se řídí „Vnitřním řádem SOU“ ze dne 6. ledna 1996. Je rozdělen do tří oblastí:

1. část: „Úvodní ustanovení“
2. část: „Obecné povinnosti“
(rozvedena pravidla slušného chování, zdravotní a hygienická opatření, bezpečnost při práci atd.)
3. část: „Závěrečná ustanovení“

Součástí vnitřního řádu jsou řady jednotlivých úseků, které dále upřesňují povinnosti žáka v teoretickém vyučování, v odborném výcviku, ve výchově mimo vyučování a v domově mládeže. Přílohou jsou všeobecné zásady bezpečnosti práce.

Vnitřní řád obsahuje především povinnosti žáků, jejich práva uvedena nejsou (výjimku tvoří pasáž týkající se domova mládeže).

Žáci jsou vedeni k dodržování dobrých mezilidských vztahů. Jejich vystupování bylo v době inspekce kultivované a při hospitovaných hodinách velice slušné.

Estetická, osobnostní a psychologická výchova žáků je začleněna do hodin psychologie, právní nauky, ekologie, zdravotní, občanské a tělesné výchovy.

Ve škole je vytvořen protidrogový „Preventivní program“ schválený ředitelem školy dne 25. února 1999. Jeho součástí je zpracovaný „Program na školní rok 1999/2000“ - kurz typu „GO“ zaměřený na budoucí 1. ročníky.

Přehled výsledků maturitních a závěrečných zkoušek za školní rok 1997/98:

- 1. termín maturitních zkoušek
 - 61 žáků bylo oprávněno konat maturitní zkoušky, konalo 60 žáků (1 žák neprospěl na konci 4. ročníku)
 - 10 žáků prospělo s vyznamenáním
 - 39 žáků prospělo
 - 11 žáků neprospělo (4 žáci z účetnictví, 3 z ekonomiky podniku + marketingu a managementu, 3 z českého jazyka a literatury, 1 z anglického jazyka)
- 1. termín závěrečných zkoušek
 - 56 žáků bylo oprávněno konat závěrečné zkoušky, konalo 52 žáků (4 žáci neprospěli na konci 3. ročníku)
 - 5 žáků prospělo s vyznamenáním
 - 41 žáků prospělo
 - 6 žáků neprospělo

Ve školním roce 1997/98 skládalo 17 žáků státní zkoušku z kancelářského psaní na stroji, 10 z nich bylo úspěšných.

Komplexně je tato oblast hodnocena jako spíše nadprůměrná.

7 Další zjištění

Z důvodu změny odjezdů prostředků hromadné přepravy je dle sdělení ředitele přechodně zkrácena výuka 5., 6. a 7. vyučovací hodiny na 40 minut. Tento stav je v rozporu s § 14 odst. 2 vyhlášky MŠMT ČR č. 354/1991 Sb., o středních školách, ve znění pozdějších předpisů.

ZÁVĚRY

Škola je vzhledem ke svému vzdělávacímu programu významnou školou v příslušné spádové oblasti s odpovídajícím zázemím pro výuku stávajících oborů.

K zjištěným významným pozitivům patří:

- výuka strojírenských oborů
- materiálně technické a prostorové podmínky výuky
- kvalitní činnost pedagogických pracovníků v oblasti rozvoje osobnosti a utváření všeobecné kulturnosti žáků
- převažující aktivní přístup žáků k výuce a jejich zdvořilé chování

Zásadní problémové okruhy zjištěny nebyly.

Porušení obecně závazných právních předpisů:

- rozpor s § 13 odst. 2 vyhlášky MŠMT ČR č. 354/1991 Sb., o středních školách, ve znění pozdějších předpisů a § 39 odst. 1 zákona 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů, překročením maximální týdenní hodinové dotace o 0,5 hodiny v 1. ročníku
oboru 24-11-4/01 Mechanik seřizovač-obráběcí stroje a linky (ředitel školy přijal opatření k odstranění)
- rozpor s § 14 odst. 2 vyhlášky MŠMT ČR č. 354/1991 Sb., o středních školách, ve znění pozdějších předpisů, zkrácením výuky 5., 6. a 7. vyučovací hodiny na 40 minut

Doporučení inspekce k další činnosti školy:

- nadále orientovat vzdělávací program školy především na tradiční strojírenské obory
- nepřipustit nevhodné psychohygienické podmínky (zajistit dostatečnou výměnu vzduchu, v dílnách zvýšit úroveň šaten a umývárny žáků)
- zvyšovat podíl hodin vyučovaných pedagogy pro příslušný předmět odborně a pedagogicky způsobilými
- podrobněji rozpracovat některé formální tematické plány vyučujících
- dokončit zateplení zadního traktu budovy dílen strojírenských oborů
- snížit prašnost dílen strojírenských oborů postupným nahrazením stávající betonové podlahy
- postupně eliminovat morální a fyzické opotřebení strojního vybavení a doplnit některé prvky ve vybavení (např. odměřovací zařízení pro soustruhy a frézky, podložky pro odkládání nástrojů a měřidel, vybavení pro ukládání výkresové dokumentace)
- pod sudy s odloženou chladicí kapalinou umístit vany zamezující případnému úniku kapaliny do okolní půdy
- organizačním opatřením zajistit klid v průběhu prováděných instruktáží mistry odborné výchovy
- řešit možnost úschovy osobních dopravních prostředků žáků a pedagogů mimo pracovní prostor dílen

